ZATWIERDZAM:

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Przewodniczący Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

PROTOKÓŁ

z VI posiedzenia Komitetu Monitorującego

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

z dnia 18 września 2026 r.

Pan Bogdan Pomianek – Radca Generalny w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, upoważniony do pełnienia funkcji Przewodniczącego Komitetu Monitorującego PS WPR 2023–2027 otworzył VI posiedzenie Komitetu Monitorującego i powitał członków oraz zastępców członków Komitetu, obserwatorów i zaproszonych gości. Poinformował, że Przewodniczący Komitetu – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pan Stefan Krajewski – ze względu na równolegle odbywające się głosowania w Sejmie nie może uczestniczyć w rozpoczęciu posiedzenia i upoważnił go do prowadzenia obrad. Zaznaczył jednocześnie, że jako członek Komitetu będzie brał udział w głosowaniach we własnym imieniu.

Pan Bogdan Pomianek powitał przedstawicieli Komisji Europejskiej, w szczególności Panią Małgorzatę Nikiel-Lambert oraz Pana Mariusza Safina. Przypomniał, że posiedzenie jest nagrywane wyłącznie na potrzeby wiernego odtworzenia przebiegu dyskusji i sporządzenia protokołu, a administratorem danych osobowych uczestników jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Poinformował również, że projekt porządku obrad oraz materiały przeznaczone do rozpatrzenia zostały przekazane członkom Komitetu 4 września 2026 r. Przypomniał, że 2 września 2026 r. odbyło się spotkanie informacyjno-konsultacyjne dotyczące projektowanych zmian Planu Strategicznego. Podkreślił, że podczas tego spotkania nie podejmowano uchwał ani nie prowadzono głosowań. Celem spotkania było poinformowanie i omówienie z członkami Komitetu planowanych zmian na 2027 r. w zakresie ekoschematów. W toku spotkania informacyjnego zgłoszono uwagi dotyczące zarówno zakresu merytorycznego proponowanych zmian, jak również uwagi dotyczące proponowanego trybu dla rozpatrzenia proponowanych zmian. Podkreślano przede wszystkim potrzeby przeprowadzenia pogłębionej debaty w formule stacjonarnego posiedzenia Komitetu. Uwzględniając przedstawione powyżej okoliczności, Przewodniczący Komitetu Monitorującego PS WPR 2023-2027, Pan Stefan

Krajewski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zaakceptował zakończenie procedury pisemnej bez rozstrzygnięcia w sprawie projektów uchwał nr 161 i nr 162 oraz skierował je do rozpatrzenia podczas stacjonarnego posiedzenia Komitetu.

Pan Bogdan Pomianek poinformował, że zgodnie z informacją Sekretariatu Komitetu Monitorującego PS WPR na początku posiedzenia na sali znajdowało się 35 osób uprawnionych do głosowania, przy wymaganym minimum wynoszącym 22 osoby. Tym samym Komitet był zdolny do podejmowania uchwał. Następnie przedstawił projekt porządku obrad obejmujący rozpatrzenie trzech projektów uchwał: nr 161 i nr 162 dotyczących płatności bezpośrednich i ekoschematów oraz nr 163 dotyczącej interwencji I.10.10 „Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi", a następnie informację o stanie wdrażania Planu Strategicznego, sprawy różne i zamknięcie obrad. Poinformował, że do Sekretariatu Komitetu Monitorującego wpłynęły uwagi i stanowiska od członków Komitetu, organizacji branżowych oraz innych interesariuszy, łącznie od 16 osób.

Przed głosowaniem nad porządkiem obrad rozpatrzono wniosek dotyczący ewentualnego rozszerzenia porządku o projekt zmiany zasad wsparcia bydła opasowego w ekoschemacie „Dobrostan zwierząt".

Pan Jerzy Wierzbicki – członek Komitetu, przedstawiciel branżowych związków wskazany przez Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, wyjaśnił, że proponowana zmiana wynika z doświadczeń pierwszych lat stosowania płatności dobrostanowej do opasów. W jego ocenie obecna konstrukcja jest dla rolników nadmiernie skomplikowana, ponieważ uzależnia wysokość wsparcia od kilku warunków i okresów kwalifikowalności, co może prowadzić do bardzo dużych różnic pomiędzy stawką publikowaną a faktycznie wypłacaną. Wskazał, że w pierwszym roku wykorzystanie środków przeznaczonych na tę praktykę było niskie, a sposób wyliczania płatności utrudnia rolnikom przewidywanie wysokości wsparcia. Podkreślił, że propozycja organizacji branżowych ma charakter upraszczający i według wnioskodawców pozostaje neutralna dla budżetu.

Pan Jacek Zarzecki – zastępca członka Komitetu, przedstawiciel branżowych związków wskazany przez Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, uzupełnił tę argumentację danymi dotyczącymi zwierząt objętych certyfikacją. Wskazał, że certyfikaty obejmowały około 260 tys. sztuk bydła, natomiast płatność otrzymało około 58 tys. sztuk. Zwrócił również uwagę na przypadki bardzo niskich płatności jednostkowych, co jego zdaniem obniża zaufanie rolników do mechanizmu wsparcia. Za najważniejszy cel zmiany uznał uproszczenie zasad i poprawę przewidywalności płatności.

Pan Wojciech Styburski –przedstawiciel wskazany przez Krajową Izbę Gospodarczą – członek Komitetu, poparł potrzebę uproszczenia mechanizmu. Z punktu widzenia doradców

problemem jest niepewność rolników co do kwalifikowania zwierząt i obawa przed konsekwencjami błędnego wnioskowania. W jego ocenie zbyt skomplikowane zasady mogą zniechęcać nie tylko do ubiegania się o płatność, ale również do wdrażania praktyk, których popularyzacja jest celem ekoschematu.

Pan Tomasz Figurski – Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich MRiRW, odpowiedział, że warunki przyznawania płatności zostały przygotowane we współpracy z Instytutem Zootechniki i mają uzasadnienie naukowe. Zaznaczył, że wskazywane przez organizacje „kilkadziesiąt algorytmów" to w praktyce możliwe kombinacje sytuacji, w których może znaleźć się gospodarstwo, a wysokość płatności zależy od okresu, w którym zwierzę spełnia komplet warunków. Jednocześnie przyznał, że istnieje przestrzeń do uproszczeń, np. w zakresie parametru związanego z datą złożenia wniosku czy maksymalnym wiekiem zwierzęcia. Zaproponował ponowną analizę rozwiązań w trybie roboczym z udziałem ARiMR i Instytutu Zootechniki, tak aby przygotować ewentualną zmianę na kolejnym etapie modyfikacji Planu.

W toku dalszej wymiany zdań **Pan Jacek Zarzecki, przedstawiciel branżowych związków,** zgłosił formalny wniosek o rozszerzenie porządku obrad, wskazując na długotrwały charakter dyskusji i potrzebę szybkiego rozwiązania problemu. **Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków,** podkreślił, że zainteresowanie praktyką związaną z ograniczaniem stosowania antybiotyków wzrosło, lecz część rolników ostatecznie rezygnuje z uczestnictwa. Dyrektor Tomasz Figurski doprecyzował natomiast, że w tej praktyce nie deklaruje się do płatności konkretnych numerów identyfikacyjnych zwierząt w sposób, który powodowałby sankcję za „przedeklarowanie".

Pani Justyna Zwolińska – przedstawicielka organizacji działających na rzecz środowiska i klimatu, wskazana przez Koalicję Żywa Ziemia – członek Komitetu, zwróciła uwagę, że przed podjęciem rozstrzygnięcia członkowie Komitetu powinni otrzymać komplet danych i dokumentów, w tym stanowiska i opinie eksperckie, które pozwolą ocenić skutki proponowanej zmiany. Podkreśliła, że temat powraca kolejny raz i wymaga dostatecznie precyzyjnego materiału do podejmowania decyzji.

Pan Bogdan Pomianek wyjaśnił, że resort nie zamierza ograniczać dyskusji, jednak na obecnym posiedzeniu nie rekomenduje procedowania dodatkowego projektu bez wcześniejszego roboczego uzgodnienia szczegółów. Zadeklarował możliwość przekazania członkom Komitetu dodatkowych danych oraz zorganizowania spotkania poświęconego wyłącznie tej kwestii.

Po tej deklaracji **Pan Jacek Zarzecki, przedstawiciel branżowych związków,** wycofał formalny wniosek o rozszerzenie porządku obrad, zastrzegając, że oczekuje powrotu do tematu jeszcze w 2026 r., także z możliwością podjęcia uchwały w trybie obiegowym. **Pan Jerzy Wierzbicki**, przedstawiciel branżowych związków, poparł to stanowisko i również wycofał swój wniosek.

Upoważniony do zastępowania Przewodniczącego zadeklarował zorganizowanie spotkania roboczego i ustalenie jego terminu z zainteresowanymi stronami.

Następnie przystąpiono do głosowania nad porządkiem obrad w wersji wcześniej przekazanej członkom Komitetu. **Pan Paweł Ściański** – Dyrektor Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), Sekretarz Komitetu poinformował, że za przyjęciem porządku obrad głosowało 37 osób, nie oddano głosów przeciwnych ani wstrzymujących się. Porządek obrad został przyjęty.

Uchwała Nr 161 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w sprawie zmian w rozdziale 5 Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii, podrozdział 5.1 Interwencje w formie płatności bezpośrednich Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Uchwała Nr 162 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w sprawie zmian w rozdziale 5.1 Interwencje w formie płatności bezpośrednich w części dotyczącej interwencji I.4.6 „Ekoschemat – Dobrostan zwierząt" Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Pan Bogdan Pomianek zaproponował łączne omówienie projektów uchwał nr 161 i nr 162, zastrzegając, że głosowania nad nimi zostaną przeprowadzone oddzielnie. Przypomniał, że podczas spotkania informacyjno-konsultacyjnego 2 września br. zgłaszano pytania o uzasadnienie zmian, ich skalę oraz wpływ na poszczególne grupy gospodarstw. W związku z tym poprosił Departament Płatności Bezpośrednich o przedstawienie szerszej analizy stanowiącej podstawę obu projektów.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski przedstawił prezentację dotyczącą projektowanych zmian. W odniesieniu do uchwały nr 161 wyjaśnił, że proponuje się utworzenie nowej interwencji I.4.9 „Ekoschemat – Niskoemisyjna produkcja bydła". Jej celem jest ograniczanie emisji metanu z fermentacji jelitowej poprzez zmianę sposobu żywienia bydła. Interwencja ma objąć bydło niezależnie od rasy, płci i kierunku produkcji, po ukończeniu 6. miesiąca życia. Podstawą realizacji ma być schemat żywieniowy uwzględniający dodatki lub materiały paszowe służące ograniczeniu emisji metanu, przy czym szczegółowa lista kwalifikujących się rozwiązań (dodatki, materiały paszowe) ma zostać określona w przepisach krajowych na podstawie wiedzy eksperckiej.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski wyjaśnił, że schemat żywieniowy będzie mógł zostać przygotowany przez rolnika, doradcę rolniczego lub doradcę żywieniowego, także z wykorzystaniem programów do bilansowania dawek pokarmowych. Rozwiązanie ma być możliwie proste i dostępne również dla gospodarstw, które już stosują profesjonalne narzędzia

żywieniowe. Jeżeli rolnik korzysta z dodatków lub materiałów paszowych niewytworzonych w gospodarstwie, będzie zobowiązany do posiadania dokumentów potwierdzających ich nabycie.

Planowana płatność ma mieć charakter rekompensaty dodatkowych kosztów i utraconych korzyści. W materiałach przedstawiono szacowaną stawkę 82 euro/DJP oraz roczny budżet około 126 mln euro. Przewiduje się objęcie wsparciem ok. 1,53 mln DJP. Zmiana ma dotyczyć wyłącznie kampanii 2027 r., co jak podkreślono, pozwoli również zebrać doświadczenia przed projektowaniem rozwiązań w kolejnej perspektywie WPR.

Z racji tego, że w ramach płatności bezpośrednich nie ma dodatkowej, wolnej koperty finansowej, środki na nowy ekoschemat mają zostać wygospodarowane poprzez obniżenie planowanych stawek podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności o około 8,3 euro/ha oraz płatności dla małych gospodarstw o około 16 euro/ha. Jednocześnie – w związku ze zmianami wynikającymi z tzw. Omnibusa rolnego – małym gospodarstwom ma zostać umożliwione korzystanie z ekoschematów. Dyrektor Figurski wskazał, że w praktyce część gospodarstw może dzięki temu zrekompensować obniżenie stawki płatności dla małych gospodarstw przez uczestnictwo w wybranych praktykach środowiskowych.

W odniesieniu do uchwały nr 162 Dyrektor Tomasz Figurski przedstawił dynamikę wzrostu liczby tuczników objętych ekoschematem „Dobrostan zwierząt" oraz wynikającą z tego presję na niezmienną kopertę finansową. Wyjaśnił, że bez zmiany zasad dostępny budżet nie pozwoliłby na utrzymanie planowanych stawek. Celem modyfikacji jest objęcie mechanizmem degresywności wszystkich praktyk dobrostanowych dotyczących tuczników – z wyjątkiem zwierząt utrzymywanych zgodnie z wymaganiami rolnictwa ekologicznego – oraz takie ukształtowanie progów, aby ograniczyć koncentrację wsparcia w największych stadach, a zarazem nie zniechęcać gospodarstw towarowych do wdrażania podwyższonych standardów dobrostanu.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski zwrócił uwagę na strukturę gospodarstw utrzymujących tuczniki. Najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa o mniejszej skali, natomiast znaczna część pogłowia koncentruje się w relatywnie niewielkiej liczbie dużych jednostek. Z danych przedstawionych podczas posiedzenia wynikało również, że najmniejsze gospodarstwa najszybciej wycofują się z produkcji. W ocenie projektodawcy uzasadnia to wprowadzenie mechanizmu ograniczającego udział największych gospodarstw w całkowitej puli wsparcia, przy jednoczesnym zachowaniu zachęt do realizacji praktyk dobrostanowych.

Po prezentacji **Pan Bogdan Pomianek** otworzył łączną dyskusję nad projektami uchwał nr 161 i nr 162, prosząc uczestników o odniesienie się zarówno do celów środowiskowych i dobrostanowych, jak i do kwestii konkurencyjności gospodarstw, wykonalności administracyjnej oraz skutków finansowych proponowanych rozwiązań.

Pan Jacek Zarzecki, przedstawiciel branżowych związków, podkreślił, że co do zasady popiera kierunek związany z ograniczaniem emisji w produkcji zwierzęcej, jednak – obok celów klimatycznych – za równie istotną uznał konkurencyjność sektora. Zwrócił uwagę na dużą skalę finansową projektowanego ekoschematu (uchwała nr 161) oraz na ograniczoną gotowość systemu doradztwa do obsługi szerokiej grupy beneficjentów. Zaproponował, aby 2027 r. potraktować jako pilotaż i w większym stopniu wykorzystać uznane systemy jakości jako środowisko do przetestowania rozwiązania.

Pan Wojciech Styburski przedstawiciel wskazany przez Krajową Izbę Gospodarczą, odniósł się zarówno do uchwały nr 161, jak i nr 162. Wskazał na znaczenie systemów jakości dla budowania konkurencyjności oraz zaproponował bardziej stopniową degresywność płatności dobrostanowych, tak aby utrzymać zachętę również dla gospodarstw towarowych wdrażających praktyki ograniczające emisje i zużycie antybiotyków.

Pan Łukasz Lewandowski – przedstawiciel wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego wskazanych przez komórkę organizacyjną w Ministerstwie, realizującą zadania w zakresie doradztwa rolniczego, w uzgodnieniu z dyrektorami tych jednostek – członek Komitetu, zwrócił uwagę na potrzebę kierowania wsparcia przede wszystkim do rodzinnych gospodarstw rolnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu realiów ekonomicznych produkcji trzody chlewnej. Podkreślił, że podwyższone standardy dobrostanu wiążą się z dodatkowymi kosztami inwestycyjnymi.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, odnosząc się do uchwały nr 162, wyraził poparcie dla kompromisowej propozycji dotyczącej progów degresywności przedstawionej przez Pana Wojciecha Styburskiego. W odniesieniu do uchwały nr 161 zwrócił uwagę na źródło finansowania nowego ekoschematu oraz ryzyko niedoboru środków w już funkcjonujących ekoschematach. Podkreślił również rolę systemów jakości w budowaniu konkurencyjności produkcji rolnej.

Pan Arkadiusz Sadowski – przedstawiciel uczelni wyższych wskazany przez Konferencję Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych – członek Komitetu, odniósł się do uchwały nr 161, pytając przede wszystkim o naukowe podstawy projektowanego sposobu żywienia, przewidywany efekt ograniczenia emisji metanu oraz przygotowanie doradców do przekazywania rolnikom specjalistycznej wiedzy w tym zakresie. Zwrócił także uwagę na potrzebę oszacowania kosztów i praktycznych skutków wdrożenia nowego rozwiązania.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka wskazana przez Koalicję Żywa Ziemia, w pierwszej części swojej wypowiedzi odniosła się do uchwały nr 162. Przypomniała środowiskowy cel ekoschematu i wskazała na potrzebę uwzględnienia skali produkcji przy ustalaniu progów degresywności. Zwróciła uwagę na krajowe regulacje dotyczące przedsięwzięć mogących

znacząco oddziaływać na środowisko i zaproponowała ostrożne podejście do wspierania bardzo dużych jednostek produkcyjnych.

Pani Joanna Gołębiowska – przedstawicielka Dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego – członek Komitetu, zwróciła uwagę na praktyczny problem przygotowania doradców do potwierdzania schematów żywieniowych. Podkreśliła, że układanie i ocena dawek pokarmowych wymagają specjalistycznej wiedzy, a obecne zasoby doradztwa nie pozwalają na natychmiastowe objęcie takim zadaniem bardzo szerokiej grupy gospodarstw. Wskazała na potrzebę odbudowy i rozwijania doradztwa specjalistycznego.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski odpowiedział na zgłoszone wątpliwości. Wyjaśnił, że szczegółowy katalog dodatków i materiałów paszowych ma zostać określony na podstawie ekspertyzy i w przepisach krajowych, natomiast proponowana stawka uwzględnia koszty związane m.in. z doradztwem, przygotowaniem schematu i ewentualnym zakupem dodatków. Podkreślił również, że istotą uchwały nr 161 jest cel klimatyczny, a udział w systemie jakości nie może stanowić warunku dostępu do ekoschematu dla wszystkich rolników.

Pan Andrzej Kabat - przedstawiciel branżowych związków wskazany przez Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych – członek Komitetu, odniósł się przede wszystkim do uchwały nr 162. Wskazał na koszty ponoszone przez producentów w związku z certyfikacją i poprawą dobrostanu oraz opowiedział się za takim ukształtowaniem degresywności, aby nie wyłączać całkowicie większych gospodarstw z płatności.

Pan Robert Nowak – przedstawiciel wskazany przez Krajową Radę Izb Rolniczych – członek Komitetu, zwrócił uwagę, że przy ograniczonej puli środków wprowadzenie nowego ekoschematu może pogłębić niedobory finansowe w już funkcjonujących praktykach. Podkreślił, że część dotychczasowych ekoschematów wymagała od rolników inwestycji w określony sprzęt, dlatego ważna jest stabilność i przewidywalność wsparcia. W odniesieniu do uchwały nr 162 poinformował, że KRIR popiera kierunek przedstawiony w projekcie Ministerstwa.

Pan Łukasz Lewandowski, przedstawiciel wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, zabrał głos, odnosząc się do oceny potencjału publicznego doradztwa. Wskazał, że ośrodki nadal dysponują kadrą z wykształceniem rolniczym i prowadzą doradztwo technologiczne, choć przyznał, że przygotowanie dawki pokarmowej wymaga czasu i specjalistycznego zaangażowania, a skala nowego zadania może być wyzwaniem.

Pan prof. Marek Wigier – przedstawiciel Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB wskazany przez dyrektora tego instytutu – członek Komitetu, zwrócił uwagę na rolę polityki rolnej jako instrumentu wspierającego producentów i dostarczanie dóbr publicznych, a nie zastępującego mechanizmy rynkowe. Podkreślił znaczenie gospodarstw

rodzinnych oraz zasadność interwencji publicznej w obszarach, w których rynek nie wycenia usług środowiskowych.

Pan Krzysztof Kwiatek – przedstawiciel Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – PIB wskazany przez dyrektora tego instytutu – zastępca członka Komitetu, odniósł się do prawnych uwarunkowań stosowania dodatków paszowych. Wyjaśnił, że ich dopuszczanie regulowane jest prawem Unii Europejskiej, a rozwiązania krajowe muszą pozostawać w zgodzie z unijnym rejestrem i przepisami paszowymi. Zwrócił uwagę na konieczność oparcia szczegółowych rozwiązań na wiarygodnych podstawach naukowych.

Pan Wojciech Styburski, przedstawiciel Krajowej Izby Gospodarczej, ponownie odniósł się do uchwały nr 162, wskazując, że sama duża skala gospodarstwa nie oznacza braku potrzeby poprawy dobrostanu. Argumentował, że właśnie w większych jednostkach wdrażanie praktyk ograniczających obsadę, emisje i zużycie antybiotyków może przynosić znaczący efekt.

Pan Gustaw Jędrejek – przedstawiciel wskazany przez Krajową Radę Izb Rolniczych – członek Komitetu, zwrócił uwagę na trudną sytuację ekonomiczną producentów zwierzęcych oraz na potrzebę zachowania proporcji między celami środowiskowymi a realiami gospodarstw. Odniósł się również do sposobu prezentowania danych dotyczących zużycia antybiotyków i wyraził sceptycyzm wobec tworzenia dodatkowych obowiązków certyfikacyjnych bez jasno określonej korzyści dla rolnika.

Pan Jerzy Pośpiech – przedstawiciel Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność" – członek Komitetu, zwrócił uwagę na możliwe skutki rynkowe subsydiowania konkretnych środków produkcji. Na podstawie wcześniejszych doświadczeń z programami inwestycyjnymi wskazał, że dofinansowanie może prowadzić do wzrostu cen produktów i usług. Zwrócił również uwagę na ryzyko łączenia funkcji doradczej z działalnością sprzedażową podmiotów prywatnych.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski wyjaśnił, że resort nie zamierza uzależniać ekoschematu od jednego preparatu ani dopuszczać rozwiązań spoza prawnie dozwolonych katalogów. Podkreślił, że znaczenie ma nie tylko zastosowanie danej substancji, ale również sposób jej wykorzystania w całym schemacie żywieniowym.

Pani Joanna Horyza – Zastępca Dyrektora Departamentu Płatności Bezpośrednich MRiRW doprecyzowała, że projektodawca analizował ryzyko wzrostu cen dodatków i dlatego nie zamierza wskazywać jednego obowiązkowego preparatu handlowego. Wyjaśniła, że lista ma być szeroka i obejmować będzie odpowiednie materiały paszowe i dodatki paszowe, których stosowanie przyczyni się do redukcji metanu, a ostateczne rozwiązania będą wynikiem prac ekspertów i jednostek naukowych.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, po kolejnych wyjaśnieniach zgłosiła formalny wniosek o przesunięcie procedowania uchwały nr 161. Wskazała, że nadal pozostaje wiele pytań dotyczących m.in. definicji i kryteriów niskoemisyjnej produkcji bydła, sposobu tworzenia listy dodatków i materiałów paszowych, przygotowania doradców oraz skutków finansowych. Podkreśliła, że wraz z odłożeniem głosowania członkowie Komitetu powinni otrzymać dodatkowe dane potrzebne do oceny projektu.

Pan Stefan Krajewski – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi dołączył do posiedzenia w trakcie dyskusji. Podziękował uczestnikom za zgłaszane uwagi i podkreślił, że oczekiwania poszczególnych środowisk nie zawsze są zbieżne. Wskazał na potrzebę równoczesnego uwzględniania celów środowiskowo-klimatycznych, konkurencyjności rolnictwa i sytuacji ekonomicznej producentów oraz zachęcił do poszukiwania rozwiązania kompromisowego.

Pan Bogdan Pomianek zreferował Panu Ministrowi dotychczasowy przebieg dyskusji, wskazując na rozbieżności dotyczące skali wsparcia, sposobu wdrażania nowego ekoschematu, gotowości doradztwa oraz progów degresywności w uchwale nr 162.

Pan Jacek Zarzecki, przedstawiciel branżowych związków, podtrzymał ocenę, że sam kierunek ograniczania emisji jest potrzebny, lecz w ostatnim roku obecnej perspektywy rozwiązanie powinno mieć bardziej pilotażowy charakter. Ponownie wskazał na znaczenie systemów jakości, wiarygodnego gromadzenia danych oraz wcześniejszego przygotowania doradców.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, wskazał na potrzebę połączenia celów klimatycznych z konkurencyjnością i budowaniem wartości dodanej polskiej produkcji. Odwołał się do doświadczeń systemów jakości i zwrócił uwagę, że uczestnictwo w nich wiąże się z dodatkowymi kosztami, które mogą uzasadniać zróżnicowanie płatności.

Pan Stanisław Kacperczyk – przedstawiciel branżowych związków wskazany przez Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych – członek Komitetu, poruszył szerszy kontekst projektowanych zmian. Pytał o przyszłość ekoschematu dotyczącego integrowanej produkcji oraz zwrócił uwagę na potrzebę ograniczania uciążliwości związanych z produkcją zwierzęcą, w tym odorów. Podniósł również kwestię chowu nakładczego i zasad wsparcia w odniesieniu do tuczników pochodzących z importowanych warchlaków.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, zaproponowała, aby w dalszych pracach nad instrumentami dla produkcji zwierzęcej przyjmować bardziej całościowe podejście, uwzględniające skalę gospodarstwa, sposób utrzymania zwierząt, praktyki środowiskowe i wzajemne powiązania pomiędzy instrumentami. Ponownie wskazała na potrzebę doprecyzowania projektu uchwały nr 161.

Pani Joanna Gołębiowska, przedstawicielka Centrum Doradztwa Rolniczego, podkreśliła złożoność zagadnień żywieniowych i potrzebę rzetelnej weryfikacji efektu ograniczenia emisji.

Zwróciła uwagę, że potwierdzanie skomplikowanego schematu żywieniowego nie powinno sprowadzać się wyłącznie do formalnego podpisu osoby bez odpowiedniego przygotowania specjalistycznego.

Pan Jerzy Kopiński – przedstawiciel Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB, wskazany przez dyrektora tego instytutu - zastępca członka Komitetu, podzielił część zastrzeżeń dotyczących złożoności żywienia zwierząt i wskazał na potrzebę dokładniejszego określenia spodziewanego efektu środowiskowego oraz możliwych skutków produkcyjnych i zdrowotnych. Zwrócił również uwagę, że przy tak dużej skali nowego ekoschematu zasadne jest rozważenie podejścia pilotażowego.

Pan Dariusz Goszczyński – przedstawiciel Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego, wskazany przez prezesa Zarządu - zastępca członka Komitetu, poparł potrzebę łączenia celów środowiskowych z konkurencyjnością oraz budowaniem systemów jakości. Wskazał, że doświadczenia innych państw pokazują znaczenie odpowiedniej skali produkcji objętej systemami jakości dla rozpoznawalności produktów i budowania rynku.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej odnieśli się następnie do kwestii poruszonych w dyskusji. **Pan Mariusz Safin** poinformował, że szczegółowe uwagi zostały zebrane z różnych właściwych komórek Komisji Europejskiej, po czym przekazał głos **Pani Małgorzacie Nikiel-Lambert.** Pani Małgorzata Nikiel-Lambert podkreśliła znaczenie działań służących ograniczaniu emisji metanu z produkcji bydła oraz złożoność tego zagadnienia. W odniesieniu do uchwały nr 161 wskazała, że proponowane dodatki powinny być zarejestrowane w unijnym rejestrze dodatków paszowych i sklasyfikowane w kategorii dodatków zootechnicznych, a dokumentacja krajowa powinna jednoznacznie wykazywać ich rzeczywisty wpływ na ograniczanie emisji metanu. Poinformowała jednocześnie, że na tym etapie Komisja nie zgłasza uwag do uchwały nr 162.

Pan Minister Stefan Krajewski ponownie zabrał głos po wystąpieniach przedstawicieli Komisji Europejskiej. Zwrócił uwagę na ograniczony budżet obecnej perspektywy i konieczność poszukiwania kompromisu między różnymi grupami gospodarstw. Wskazał, że proponowane rozwiązania mogą mieć również charakter doświadczenia przed kolejnym okresem programowania, a w odniesieniu do systemów jakości zasugerował rozważenie dodatkowego uwzględnienia kosztów ponoszonych przez ich uczestników.

Pan Jacek Zarzecki, przedstawiciel branżowych związków, zgłosił następnie formalny wniosek o odłożenie głosowania nad uchwałą nr 161 i dalsze jej dopracowanie. Podkreślił, że zgodnie z wypowiedzią Ministra, dalsze prace powinny prowadzić do rzeczywistego kompromisu, w tym do rozważenia większego uwzględnienia systemów jakości.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, podtrzymała swój wcześniej zgłoszony wniosek i doprecyzowała, że oczekuje nie tylko przesunięcia głosowania, lecz także przekazania członkom Komitetu danych i wyjaśnień potrzebnych do podjęcia decyzji.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski odpowiedział, że projekt na poziomie Planu Strategicznego musi zachować odpowiedni stopień ogólności, natomiast szczegółowa lista dodatków i materiałów paszowych będą określane później w przepisach krajowych. Wskazał, że część podnoszonych kwestii może zostać dodatkowo wyjaśniona, ale nie wszystkie szczegóły powinny znaleźć się w samej uchwale.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, na tym etapie poparł formalne wnioski Pani Justyny Zwolińskiej i Pana Jacka Zarzeckiego o odłożenie głosowania nad uchwałą nr 161, dalsze jej przepracowanie oraz przekazanie członkom Komitetu dodatkowych danych. Odwołał się przy tym do wcześniejszej wypowiedzi Ministra o potrzebie poszukiwania rozwiązania kompromisowego.

Pani Urszula Sołtysiak – rzecznik Polskiej Izby Żywności Ekologicznej - przedstawiciel organizacji działających na rzecz rolnictwa ekologicznego wskazanych przez Radę Produkcji Ekologicznej – członek Komitetu zwróciła uwagę na ograniczoną liczbę odpowiednio przygotowanych doradców oraz na wątpliwości dotyczące finansowania nowego ekoschematu w dłuższej perspektywie. Pytała również o zasadność uruchamiania szerokiego instrumentu pod koniec obecnego okresu programowania.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, ponownie wskazała, że członkowie Komitetu potrzebują wyjaśnienia, kto i w jaki sposób będzie przygotowywał oraz weryfikował schematy żywieniowe i jak zostanie zorganizowane przygotowanie doradców do nowych zadań.

Pan Dyrektor Paweł Ściański przedstawił proceduralne skutki ewentualnego nieprzyjęcia uchwały nr 161. Omówił harmonogram przygotowywanego pakietu zmian Planu Strategicznego i wskazał, że odłożenie decyzji może oznaczać przesunięcie tej propozycji do kolejnego pakietu zmian. Podkreślił również, że regulamin nie przewiduje odrębnej procedury „zawieszenia" uchwały.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, uznał argument dotyczący harmonogramu za przekonujący i nawiązując do apelu Ministra o znalezienie kompromisu zwrócił się do osób, które zgłosiły wnioski formalne o odłożenie uchwały, aby rozważyły ich wycofanie i podjęcie próby wypracowania kompromisowego brzmienia jeszcze podczas tego posiedzenia.

Pan Robert Nowak, przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych, zwrócił jednak uwagę, że pojawiające się poprawki mają istotny charakter finansowy i merytoryczny, a nie wyłącznie

redakcyjny. W jego ocenie formalny wniosek o odłożenie uchwały, skoro został zgłoszony, powinien zostać rozstrzygnięty zgodnie z regulaminem.

Zastępca Przewodniczącego zapowiedział przygotowanie głosowania nad wnioskiem formalnym.

Pan Jacek Zarzecki, przedstawiciel branżowych związków, przed samym głosowaniem wycofał swój wniosek formalny. Wyjaśnił, że czyni to w przekonaniu, iż po stronie resortu istnieje rzeczywista wola poszukiwania kompromisu i uwzględnienia części zgłoszonych postulatów.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, również wycofała swój wniosek formalny. Zaznaczyła, że nie oznacza to rezygnacji z zastrzeżeń dotyczących sposobu przygotowania projektu i zakresu informacji przekazanych członkom Komitetu. W konsekwencji wniosek o odłożenie uchwały nr 161 nie został poddany pod głosowanie.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, przedstawił następnie pierwszą wersję poprawki merytorycznej. Zaproponował, aby rozwiązanie w większym stopniu oprzeć na uczestnictwie w uznanym systemie jakości i potwierdzeniu schematu przez jednostkę certyfikującą, przy jednoczesnym ograniczeniu pilotażu do około 250 tys. DJP oraz pozostawieniu części środków do wykorzystania w innych ekoschematach.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski zgłosił zastrzeżenia do tej wersji. Wskazał przede wszystkim, że uzależnienie prawa do płatności od uczestnictwa w systemie jakości wykluczałoby rolników pozostających poza takimi systemami i zmieniałoby istotę projektowanego ekoschematu. Zwrócił również uwagę, że proponowane brzmienie nie rozstrzyga jeszcze wszystkich kwestii dotyczących katalogu dodatków i materiałów paszowych służących ograniczeniu emisji.

Pani Joanna Gołębiowska, przedstawicielka Centrum Doradztwa Rolniczego, doprecyzowała w toku tej wymiany, że należy rozróżnić unijny katalog dodatków paszowych oraz katalog materiałów paszowych, a w ramach ekoschematu wykorzystany miałby zostać jedynie odpowiedni zakres rozwiązań wykazujących efekt ograniczania metanogenezy. Wskazała, że projekt nie powinien być budowany wyłącznie na jednym dodatku przeznaczonym bezpośrednio do ograniczania emisji metanu.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, ponownie zwróciła uwagę, że właśnie ta wymiana zdań pokazuje potrzebę precyzyjniejszego opisania sposobu tworzenia listy kwalifikowanych dodatków i materiałów paszowych oraz sposobu wykazywania ich wpływu na emisję. Zgłosiła również uwagę do sformułowania dotyczącego „posiadania" schematu żywieniowego, wskazując na znaczenie jego faktycznego stosowania.

Pan Robert Nowak, przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych, doprecyzował stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych w kwestii finansowania. Wyjaśnił, że wcześniejszy postulat

zabezpieczenia środków na istniejące ekoschematy nie był formułowany w kontekście uruchamiania nowego ekoschematu finansowanego z obniżenia innych płatności.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski wyjaśnił następnie techniczne ograniczenia związane ze zmianą planu finansowego danej interwencji: planowany produkt i stawka muszą odpowiadać wykazanej kopercie finansowej. Wskazał, że nie jest możliwe pozostawienie pełnej kwoty dla nowego ekoschematu przy jednoczesnym znacznym ograniczeniu planowanej liczby jednostek wyłącznie po to, aby utworzyć rezerwę dla innych ekoschematów.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, po dalszej wymianie argumentów zmodyfikował propozycję. Zrezygnował z postulatu, aby udział w systemie jakości był warunkiem dostępu do ekoschematu i zaproponował zachowanie powszechnej dostępności interwencji, przy jednoczesnym dopuszczeniu – dla uczestników uznanych systemów jakości – potwierdzania schematu przez właściwą jednostkę certyfikującą. Zaproponował również ogólny zapis pozwalający uwzględnić wyższe koszty ponoszone przez uczestników takich systemów.

Pani Urszula Sołtysiak, przedstawicielka organizacji działających na rzecz rolnictwa ekologicznego, zwróciła uwagę na konieczność wyraźnego rozróżnienia funkcji doradcy rolniczego i jednostki certyfikującej. Podkreśliła, że są to odrębne role i procedury, których nie należy traktować zamiennie.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, zaznaczyła, że celem zgłaszanych przez nią zastrzeżeń nie było ograniczenie ekoschematu do uczestników systemów jakości. W jej ocenie rozwiązanie powinno być dostępne zarówno dla rolników uczestniczących w takich systemach, jak i pozostających poza nimi, przy jasnych zasadach weryfikacji.

Pan Gustaw Jędrejek, przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych, ponownie zabrał głos, krytycznie odnosząc się do sposobu procedowania i tempa wprowadzania zmian. Wskazał, że zgłaszane przez członków Komitetu wątpliwości powinny zostać należycie rozpatrzone przed podjęciem rozstrzygnięcia.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski ocenił, że kierunek ten usuwa zasadniczą wątpliwość związaną z zamknięciem ekoschematu wyłącznie dla członków systemów jakości i może stanowić podstawę do dalszej redakcji.

Pan Bogdan Pomianek zaproponował, aby Departament Płatności Bezpośrednich dopracował brzmienie zmian, a Komitet w tym czasie przeszedł do procedowania uchwały nr 162.

W ramach dyskusji nad uchwałą nr 162 **Pan Wojciech Styburski, przedstawiciel Krajowej Izby Gospodarczej,** formalnie zgłosił wniosek dotyczący zmiany progów degresywności. Zaproponował wypłatę 100% płatności do 200 DJP, 75% w przedziale powyżej 200 do 400

DJP, 50% w przedziale powyżej 400 do 600 DJP oraz 20–25% powyżej 600 DJP. Argumentował, że rozwiązanie to pozwoli ograniczyć skalę wsparcia dla największych podmiotów, a jednocześnie utrzymać zachętę dla gospodarstw towarowych do realizacji praktyk dobrostanowych i jakościowych.

Pan Andrzej Kabat, przedstawiciel branżowych związków wskazany przez Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych – członek Komitetu, przedstawił prostszy wariant mechanizmu, opowiadając się za pełną płatnością do poziomu 300 DJP. Wskazał również, że pozostawienie częściowej płatności powyżej 600 DJP nie powinno, w jego ocenie, istotnie zwiększyć zapotrzebowania na środki.

Pan Leszek Szymański – przedstawiciel Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – członek Komitetu, zgłosił uwagę techniczną do projektu uchwały nr 162. Zaproponował doprecyzowanie fragmentu dotyczącego wyjątków od degresywności w taki sposób, aby jednoznacznie wynikało z niego, że mechanizm ten nie dotyczy tuczników utrzymywanych w systemie rolnictwa ekologicznego.

Pan Wojciech Styburski poparł tę propozycję.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, zgłosiła zastrzeżenia wobec przyznawania płatności gospodarstwom o bardzo dużej skali produkcji. Wskazywała na oddziaływanie takich jednostek na środowisko oraz podkreślała, że środki publiczne powinny w większym stopniu wspierać gospodarstwa prowadzące produkcję w mniejszej skali.

Odnosząc się do przedstawionych propozycji, **Pan Dyrektor Tomasz Figurski** poinformował, że przeanalizowano kilka wariantów progów degresywności. Wskazał, że bardziej rozbudowany system progów dawałby zbliżony efekt budżetowy do prostszego rozwiązania, dlatego zaproponował wariant kompromisowy. Następnie członkom Komitetu przedstawiono propozycję przewidującą 100% płatności do 300 DJP, 50% w przedziale powyżej 300 do 600 DJP oraz 25% powyżej 600 DJP.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, ponownie zgłosiła zastrzeżenia wobec progu 600 DJP, wskazując na skalę oddziaływania tak dużych gospodarstw na środowisko.

Pani Joanna Gołębiowska, **przedstawicielka Centrum Doradztwa Rolniczego**, odnosząc się do tej wypowiedzi, zwróciła uwagę, że w przypadku ekoschematu „Dobrostan zwierząt" zasadnicze znaczenie mają warunki utrzymania każdej sztuki zwierzęcia. Podkreśliła, że również w dużych gospodarstwach zasadne jest podejmowanie działań służących zwiększeniu powierzchni bytowej i poprawie dobrostanu zwierząt.

Pani Justyna Zwolińska, **przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia**, ponownie zabierając głos, podtrzymała swoje stanowisko, wskazując, że duża skala produkcji wiąże się również z oddziaływaniem na środowisko, m.in. w zakresie zużycia i potencjalnego zanieczyszczenia wód.

Zaznaczyła, że w jej ocenie wsparcie mogłoby obejmować gospodarstwa o skali 300–400 DJP, jednak próg 600 DJP jest zbyt wysoki.

Pan Wojciech Styburski przedstawiciel Krajowej Izby Gospodarczej, wyjaśnił następnie sposób przeliczania 600 DJP w ekoschemacie dobrostanowym, wskazując, że odpowiada to około 6 tys. tuczników sprzedanych w ciągu roku, i zgłosił wniosek o przystąpienie do głosowania.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski wyjaśnił dodatkowo, że brak wprowadzenia degresywności oznaczałby pozostawienie dotychczasowych zasad w odniesieniu do części praktyk, co skutkowałoby dalszą koncentracją płatności w największych gospodarstwach. Wskazał, że przedstawiona propozycja stanowi próbę wypracowania rozwiązania kompromisowego.

Po analizie zgłoszonych propozycji przedstawiono członkom Komitetu ostateczny wariant, zgodnie z którym płatność do tuczników w praktykach objętych degresywnością będzie przyznawana w wysokości 100% do 300 DJP, 50% w przedziale powyżej 300 do 600 DJP oraz 25% powyżej 600 DJP. Tuczniki utrzymywane zgodnie z wymaganiami rolnictwa ekologicznego pozostają wyłączone z mechanizmu degresywności na dotychczasowych zasadach.

Pan Dyrektor Paweł Ściański przed rozpoczęciem głosowania poprosił Sekretariat Komitetu Monitorującego o sprawdzenie, czy poza salą nie znajdują się osoby uprawnione do głosowania, tak aby wszyscy obecni mieli możliwość udziału w podejmowaniu decyzji.

Po zamknięciu dyskusji Pan Bogdan Pomianek poddał pod głosowanie uchwałę nr 162 w brzmieniu uwzględniającym uzgodnione podczas posiedzenia zmiany. **Pan Paweł Ściański** poinformował, że za przyjęciem uchwały głosowało 27 osób, 1 osoba była przeciw, a 1 osoba wstrzymała się od głosu. Uchwała nr 162 została przyjęta.

Uchwała Nr 163 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w sprawie zmian w interwencji I.10.10 „Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi" Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Pan Bogdan Pomianek przypomniał, że interwencja została uruchomiona w poprzednim roku w zakresie inwestycji dotyczących przydomowych oczyszczalni ścieków, a od września 2026 r. samorządy mogą prowadzić również nabory w obszarze inteligentnych wsi. Wskazał na duże zainteresowanie samorządów i oddał głos Sekretarzowi Komitetu w celu przedstawienia szczegółów projektu.

Pan Dyrektor Paweł Ściański wyjaśnił, że projekt uchwały nr 163 ma umożliwić realizację większej liczby inwestycji na terenie jednej gminy poprzez podniesienie maksymalnej wysokości wsparcia w obszarze A – inwestycje w zakresie systemów indywidualnego

oczyszczania ścieków – z 1,5 mln zł do 3 mln zł na obszar gminy w okresie realizacji Programu. Podkreślił, że całkowity budżet interwencji ani podział środków pomiędzy województwa nie ulegają zmianie.

Pan Dyrektor Paweł Ściański poinformował, że w pierwszych naborach złożono blisko 700 wniosków, przy czym niemal 30% wniosków składanych przez gminy dotyczyło maksymalnego dopuszczalnego poziomu wsparcia. W pozostałych przypadkach średnia wnioskowana kwota kształtowała się na poziomie około 1 mln zł. Jednocześnie w większości województw nie wykorzystano całej dostępnej alokacji. Zdaniem projektodawcy podniesienie limitu pozwoli ponownie aplikować gminom, które wykorzystały już dotychczasowy pułap, lecz ze względu na rozproszoną zabudowę nadal mają znaczne potrzeby w zakresie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Pan Dyrektor Paweł Ściański zaprezentował również dane obrazujące regionalne zróżnicowanie gęstości zaludnienia i dostępności sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich. Wskazał, że według przywołanych danych za 2023 r. około połowa mieszkańców obszarów wiejskich nie korzysta z sieci kanalizacyjnej. Podkreślił, że przy rozproszonej zabudowie budowa sieci nie zawsze jest rozwiązaniem ekonomicznie uzasadnionym, a systemy indywidualnego oczyszczania ścieków stanowią ważne uzupełnienie inwestycji finansowanych z innych źródeł.

Pani Urszula Sołtysiak, przedstawicielka organizacji działających na rzecz rolnictwa ekologicznego, zapytała, czy limit 3 mln zł dotyczy wyłącznie 2027 r., czy całego okresu realizacji Programu, a także jak byłby stosowany w razie ewentualnego wydłużenia obecnej perspektywy. Pan Paweł Ściański wyjaśnił, że jest to limit na cały okres programowania, a nie na pojedynczy rok. Dodał, że w przypadku ew. wydłużenia okresu i dostępności środków gminy nadal będą mogły korzystać z interwencji. Zastrzegł jednocześnie, że w przyszłości – jeżeli wyniki kolejnych naborów pokażą taką potrzebę – możliwa będzie ponowna analiza wysokości limitu.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, zapytała o przewidywaną liczbę gmin, które mogą wykorzystać zwiększony limit. Sekretarz Komitetu odpowiedział, że na obecnym etapie nie jest możliwe dokładne oszacowanie tej liczby, ponieważ kolejne wnioski dopiero będą składane. Z dotychczasowych naborów wiadomo jednak, że około 30% gmin wnioskowało o maksymalny dopuszczalny poziom wsparcia, co potwierdza istnienie zapotrzebowania na wyższy limit.

Pan Bogdan Pomianek podsumował, że potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich pozostają znaczące, a interwencja I.10.10 ma charakter komplementarny wobec innych funduszy. W przypadku WPR szczególne znaczenie ma możliwość finansowania

rozwiązań dostosowanych do rozproszonej zabudowy, w której klasyczna sieć kanalizacyjna może być nieefektywna. Wskazał również, że temat infrastruktury wodno-ściekowej powinien pozostać jednym z elementów projektowania wsparcia w kolejnej perspektywie.

W związku z upływem czasu i koniecznością zachowania kworum **Pan Robert Nowak, przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych,** zwrócił się z formalnym wnioskiem o zakończenie dyskusji i przeprowadzenie głosowania nad uchwałą nr 163. Zastępca Przewodniczącego przyjął wniosek i poddał projekt pod głosowanie.

Pan Dyrektor Paweł Ściański poinformował, że 29 osób głosowało za przyjęciem projektu uchwały nr 163. W trakcie głosowania odnotowano również głos wstrzymujący się. Uchwała nr 163 została przyjęta.

Powrót do projektu uchwały Nr 161 – uzgodnienie ostatecznego brzmienia i głosowanie.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski przedstawił stan uzgodnień wynikający z wcześniejszej dyskusji. Wskazał, że zaakceptowany został kierunek umożliwiający – obok potwierdzenia przez doradcę rolniczego – wykorzystanie jednostki certyfikującej właściwej dla uznanego systemu jakości, w którym uczestniczy rolnik. Jednocześnie zwrócił się do Pana Jerzego Wierzbickiego o wycofanie części wcześniejszej propozycji dotyczącej z góry określonego przeznaczenia ewentualnie niewykorzystanych środków na wybrane ekoschematy obszarowe.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, zaakceptował tę argumentację i wycofał propozycję dotyczącą wskazania w uzasadnieniu uchwały konkretnego przeznaczenia niewykorzystanych środków. Podkreślił, że dalsze prace powinny opierać się na projekcie Ministerstwa, uzupełnionym o uzgodnione elementy dotyczące systemów jakości. Zaproponował jednocześnie ogólny zapis przewidujący uwzględnienie wyższych kosztów ponoszonych przez uczestników takich systemów.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, zapytała o podstawę zróżnicowania płatności, wskazując, że podstawowa czynność objęta rekompensatą – stosowanie odpowiedniego schematu żywieniowego – jest taka sama dla uczestników systemów jakości i rolników pozostających poza nimi. Zwróciła uwagę, że ewentualna różnica w stawce powinna wynikać z rzeczywistych, możliwych do wykazania kosztów.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, wyjaśnił, że propozycja nie zmierza już do uzależnienia dostępu do ekoschematu od udziału w systemie jakości. Jako możliwą podstawę wyższego poziomu wsparcia wskazał m.in. koszty certyfikacji ponoszone przez uczestników systemów.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski wskazał, że można pracować nad ogólnym zapisem dotyczącym wyższych kosztów, jednak jego szczegóły będą wymagały dalszego uzasadnienia i

doprecyzowania, również w toku uzgodnień z Komisją Europejską. Zaznaczył, że poziom płatności nadal musi pozostawać w ramach przepisów unijnych dotyczących rekompensowania dodatkowych kosztów i utraconych korzyści.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, zastrzegła, że różnica w stawkach nie powinna prowadzić do nieuzasadnionej dysproporcji między rolnikami wykonującymi tę samą praktykę.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski potwierdził, że konstrukcja płatności będzie musiała pozostać w granicach wynikających z przepisów unijnych.

Pan Bogdan Pomianek poprosił Departament Płatności Bezpośrednich o zredagowanie dokładnego brzmienia uzgodnionych zmian przed przystąpieniem do głosowania.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski odczytał następnie propozycję zapisu, zgodnie z którą płatność „może zostać zróżnicowana w celu uwzględnienia wyższych kosztów ponoszonych przez rolników uczestniczących w uznanych systemach jakości spełniających warunki ekoschematu".

Pan Jacek Zarzecki, przedstawiciel branżowych związków, zaproponował zmianę tego sformułowania z „może zostać zróżnicowana" na „będzie zróżnicowana", wskazując, że taka redakcja lepiej oddaje intencję wypracowanego kompromisu. Propozycja została uwzględniona.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski podsumował następnie uzgodnione zmiany i odczytał propozycję dotyczącą warunku kwalifikowalności, zgodnie z którą zgodność schematu żywieniowego z wymogami ekoschematu może potwierdzić doradca rolniczy albo jednostka certyfikująca wskazana przez uznany system jakości spełniający warunki ekoschematu.

Pani Justyna Zwolińska, przedstawicielka Koalicji Żywa Ziemia, zwróciła uwagę, że zapis powinien jednoznacznie wskazywać, iż ścieżka potwierdzenia przez jednostkę certyfikującą dotyczy rolnika uczestniczącego w danym systemie.

Pan Jerzy Wierzbicki wskazał, że taki związek wynika z logiki systemu certyfikacji, jednak zaakceptował potrzebę jego wyraźnego zapisania.

Pani Justyna Zwolińska dodatkowo wskazała na potrzebę precyzyjnego odniesienia do kosztów uczestnictwa w systemie jakości i ewentualnych kosztów transakcyjnych.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski przedstawił ostatecznie brzmienie warunku: „beneficjent posiada schemat żywieniowy, którego zgodność z wymogami ekoschematu potwierdził doradca rolniczy albo jednostka certyfikująca wskazana przez uznany system jakości spełniający warunki ekoschematu, w którym uczestniczy rolnik".

Pani Joanna Gołębiowska, przedstawicielka Centrum Doradztwa Rolniczego, zwróciła uwagę na potrzebę zapewnienia środków i szkoleń dla doradców, którzy będą realizowali nowe

zadania. Pan Dyrektor Tomasz Figurski potwierdził, że dodatkowe koszty po stronie systemu doradztwa były już sygnalizowane w toku prac i ewentualna możliwość uwzględnienia tych potrzeb będzie analizowana na kolejnych etapach.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski podsumował dwie zasadnicze zmiany: dopuszczenie potwierdzania schematu przez jednostkę certyfikującą w odniesieniu do rolnika uczestniczącego w odpowiednim systemie jakości oraz zasadę, że płatność będzie zróżnicowana w celu uwzględnienia wyższych kosztów ponoszonych przez uczestników uznanych systemów jakości spełniających warunki ekoschematu. Zmiany zostały odzwierciedlone w projekcie uchwały prezentowanym członkom Komitetu.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel branżowych związków, zgłosił formalny wniosek o poddanie tak zmienionego projektu uchwały nr 161 pod głosowanie.

Przed przystąpieniem do głosowania **Zastępca Przewodniczącego** poprosił Sekretariat Komitetu Monitorującego o ponowne sprawdzenie obecności osób uprawnionych do głosowania i potwierdzenie zachowania kworum.

Pan Dyrektor Paweł Ściański potwierdził możliwość przeprowadzenia głosowania. Pan Bogdan Pomianek poddał pod głosowanie projekt uchwały nr 161 w treści przekazanej członkom Komitetu 4 września 2026 r., skorygowanej o zmiany uzgodnione podczas posiedzenia.

Pan Dyrektor Paweł Ściański poinformował, że za przyjęciem zmienionego projektu uchwały nr 161 głosowało 19 osób, 4 osoby były przeciw, a 3 osoby wstrzymały się od głosu. Uchwała nr 161 została przyjęta.

Informacja o stanie wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Pan Grzegorz Wirtek – Zastępca Dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej, przedstawił informację o aktualnym stanie wdrażania PS WPR 2023–2027. Poinformował, że kampania 2026 r. była czwartą kampanią płatności bezpośrednich realizowaną w ramach obecnego Planu. Zwrócił uwagę na rosnące zainteresowanie płatnością dla małych gospodarstw: w kampanii 2026 liczba wniosków wyniosła około 526 tys. Wyjaśnił, że wraz ze wzrostem udziału rolników w uproszczonym systemie dla małych gospodarstw zmniejsza się liczba wniosków o inne rodzaje płatności, które ta płatność zastępuje.

W odniesieniu do ekoschematów wskazał, że w ostatnich dwóch latach obserwowane jest mniejsze zainteresowanie częścią praktyk rolnictwa węglowego, natomiast rośnie zainteresowanie ekoschematem „Dobrostan zwierząt". Liczba wniosków wzrosła z około 93 tys. w pierwszym roku realizacji do około 127 tys. w najnowszej kampanii. Poinformował

również, że w pierwszych trzech zakończonych kampaniach w ramach płatności bezpośrednich wypłacono łącznie 10,46 mld euro.

Pan Dyrektor Grzegorz Wirtek przedstawił także stan wdrażania interwencji sektorowych. W sektorze pszczelarskim przeprowadzono cztery nabory, a kolejny planowany jest na przełomie października i listopada. W sektorze owoców i warzyw odbyły się trzy nabory, a wsparcie realizowane jest przez organizacje producentów. Następnie omówił II filar Planu Strategicznego, wskazując, że poziom kontraktacji wynosi około 46% dostępnych środków, tj. 15,1 mld zł, a wartość zrealizowanych płatności wynosi 9,4 mld zł.

Wyjaśnił, że tempo wypłat w interwencjach inwestycyjnych jest naturalnie wolniejsze niż w płatnościach rocznych, ponieważ środki wypłacane są po realizacji i rozliczeniu projektów. W ramach interwencji z zakresu rozwoju obszarów wiejskich (z wyłączeniem interwencji dotyczących zobowiązań związanych ze środowiskiem, klimatem i ONW) zawarto umowy lub wydano decyzje na kwotę 9,1 mld zł, a zrealizowane płatności wyniosły 3,4 mld zł, co oznacza, że znaczna część środków znajduje się na etapie realizacji zakontraktowanych operacji. Pozostała część płatności II filaru dotyczy m.in. rolnictwa ekologicznego, płatności ONW i zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych.

Pan Dyrektor Grzegorz Wirtek wymienił trwające w okresie wrzesień–październik nabory, w tym inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF, wsparcie przetwórstwa, dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich, kompleksowe doradztwo rolnicze oraz nabory realizowane przez samorządy, m.in. LEADER i inwestycje związane z przydomowymi oczyszczalniami ścieków. Zapowiedział również uruchomienie nowych interwencji dotyczących przetwórstwa w gospodarstwach rolnych oraz funduszy wzajemnościowych.

Do końca 2026 r. planowane są kolejne nabory, m.in. w zakresie inwestycji przyczyniających się do poprawy dobrostanu zwierząt, odnawialnych źródeł energii, interwencji pszczelarskich, doradztwa oraz współpracy i operacji realizowanych przez grupy EPI. Szczegółowe dane dotyczące zainteresowania, kontraktacji i postępu finansowego mają zostać przekazane członkom Komitetu w prezentacji po posiedzeniu.

Na zakończenie tej części Zastępca Dyrektora WPR omówił realizację zasady N+2. Poinformował, że cel na 2025 r. został osiągnięty z nadwyżką około 100 mln euro. Według danych na koniec sierpnia 2026 r. wydatki narastająco wynosiły około 1,514 mld euro wobec minimalnego poziomu około 1,788 mld euro wymaganego na koniec roku, natomiast prognoza wydatków na koniec 2026 r. wynosiła około 2,019 mld euro. W ocenie WPR realizacja zasady N+2 nie jest zagrożona, a w 2027 r. spodziewana jest dalsza poprawa tempa wydatkowania i nadwyżka względem minimalnego poziomu wymaganych wydatków.

Pan Bogdan Pomianek podziękował Panu Grzegorzowi Wirtkowi za przedstawienie informacji i zapowiedział przekazanie członkom Komitetu pełnej prezentacji. Podkreślił, że informacja o stanie wdrażania jest stałym elementem prac Komitetu i pozwala oceniać nie tylko formalny postęp poszczególnych interwencji, ale także tempo kontraktacji i płatności.

Sprawy różne i zakończenie posiedzenia.

Zastępca Przewodniczącego otworzył punkt „Sprawy różne", zapraszając uczestników do zgłaszania dodatkowych pytań i wniosków. Nie zgłoszono dalszych kwestii wymagających rozpatrzenia podczas posiedzenia.

Pan Bogdan Pomianek podsumował obrady, dziękując członkom Komitetu, zastępcom, przedstawicielom Komisji Europejskiej oraz zaproszonym gościom za aktywny udział. Podkreślił, że dyskusja nad uchwałami była obszerna i pozwoliła wypracować zmiany w projektach, w szczególności w uchwałach nr 161 i nr 162. Zaznaczył, że przyjęcie uchwał nie zamyka dyskusji nad szczegółami wdrożeniowymi i że do części zagadnień Komitet oraz właściwe departamenty będą wracać na kolejnych etapach prac.

Po wyczerpaniu porządku obrad Pan Bogdan Pomianek, pełniący obowiązki Przewodniczącego, zamknął VI posiedzenie Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Protokół opracowany na podstawie zapisu audio z VI posiedzenia Komitetu Monitorującego PS WPR 2023-2027.

Warszawa, 13 października 2026 r.